

ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ АКАДЕМІЇ НАУК
УКРАЇНСЬКОЇ РСР
УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ОХОРОНИ ПАМ'ЯТНИКІВ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ

АРХЕОЛОГІЯ

9

ВИДАВНИЦТВО «НАУКОВА ДУМКА»
КИЇВ — 1973

У збірнику вміщено статті з питань стародавньої історії і археології України, повідомлення та публікації про нові відкриття на території УРСР, критику та бібліографію, матеріали про охорону пам'яток історії та культури.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

В. Д. Баран (відповідальний редактор), *В. І. Довженок*,
Ю. М. Захарук, *М. П. Кучера*, *П. О. Кашиковський*, *Є. В. Максимов* (заст. відповідального редактора), *Я. П. Петрусенко*,
Н. С. Руденко (відповідальний секретар), *О. І. Тереноцькін*,
Д. Я. Телегін, *О. П. Черниш*, *І. Г. Шовкопляс*, *Б. А. Шрамко*, *Р. О. Юра*.

Рецензент старший науковий співробітник Державного історичного музею УРСР *Г. М. Шовкопляс*

Редакція історичної та археологічної літератури
Зав. редакцією *Є. А. Квятковський*.

A *0162—261*
M221(04)—73 238—73

© Видавництво «Наукова думка», 1973 р.

ЗМІСТ

Статті

Артамонов М. І. (Ленінград). Кіммерійська проблема	3
Гладких М. І. До методики типолого-статистичного аналізу палеолітичного кам'яного інвентаря	15
Щепинський А. О. (Сімферополь). Антропоморфні стели Північного Причорномор'я	21
Каринковський П. О. (Одеса). Про так звані портретні монети скіфського царя Скілура	28
Хавлюк П. І. (Вінниця). До питання про виготовлення жорен у давній Русі	34
Повідомлення та публікації	
Черниш О. П. (Львів). Багатошарова стоянка Кормань IV та її стратиграфічне значення	41
Заверняєв Ф. М. (Брянськ). Нуклеуси Хотильовського середньопалеолітичного місцевознаходження	55
Пилипчук І. В. (с. Дашив, Вінниччина). Матеріали до археологічної карти басейну р. Соб	65
Золотух В. П. (Херсон). Морфологічні особливості палеогрунтів курганів Каховського району	68
Корпусова В. М. Мініатюрна пластика і мозаїка з боспорського некрополя поблизу с. Золоте	74
Цигилик В. М. (Львів). Дослідження поселення в Майдані-Гологорському на Львівщині	83
Михеєв В. К., Степанська Р. Б., Фомін Л. Д. (Харків). Ножі салтівської культури та їх виробництво	90
Голак В. Д. (Вінниця). Технологія обробки заліза уличами в Х—XI ст.	99
Тимощук Б. О. (Чернівці). Ломачинське городище	100
Критика та бібліографія	
Березанська С. Ян Ковальчик. Сутинки доби каменю	108
Ауліх В. Войцех Шиманський. Шедіги під Плоцком на початку раннього середньовіччя, комплекс поселень VI—VII ст.	110
Телегін Д. Реєстр археологічних пам'яток Уманщини	114

СОДЕРЖАНИЕ

Статьи

Артамонов М. И. (Ленинград). Киммерийская проблема	3
Гладких М. И. К методике типолого-статистического анализа палеолитического каменного инвентаря	15
Щепинский А. А. (Симферополь). Антропоморфные стелы Северного Причерноморья	21
Карышковский П. О. (Одесса). О так называемых портретных монетах скифского царя Скилура	28
Хавлюк П. И. (Винница). К вопросу об изготовлении жерновов в древней Руси	34

Сообщения и публикации

Черныш А. П. (Львов). Многослойная стоянка Кормань IV и ее стратиграфическое значение	41
Заверняев Ф. М. (Брянск). Нуклеусы Хотылевского среднепалеолитического местонахождения	55
Пилипчук И. В. (с. Дащев, Винничина). Материалы к археологической карте бассейна р. Соб	65
Золотун В. П. (Херсон). Морфологические особенности палеогрунтов курганов Каховского района	68
Корпусова В. Н. Миниатюрная пластика и мозаичка из боспорского некрополя вблизи с. Золотое	74
Цыглик В. Н. (Львов). Исследование поселения в Майдане-Гологирском на Львовщине	83
Михеев В. К., Степанская Р. Б., Фомин Л. Д. (Харьков). Ножи салтовской культуры и их производство	90
Гопак В. Д. (Винница). Технология обработки железа уличами в X—XI вв.	99
Тимощук Б. О. (Черновцы). Ломачинское городище	100

Критика и библиография

Березанская С. Ян Ковалчик. Сумерки эпохи камня	108
Аулих В. Войцех Шиманский. Шслиги под Плоцком в начале раннего средневековья, комплекс поселений VI—VII вв.	110
Телегин Д. Ресстр археологических памятников Уманщины	114

АРХЕОЛОГИЯ

9

(На украинском языке)

Друкується за постановою вченої ради Інституту археології АН УРСР

Редактор В. П. Лагодзька. Оформлення художника Г. С. Ковпаненка. Художній редактор С. П. Кейка. Технічний редактор Е. М. Кричевська. Коректор З. П. Школьник.

Здано до набору 26.XII 1972 р. Підписано до друку 16.V 1973 р. БФ 03269. Зам. № 853. Вид. № 342. Тираж 2000. Папір № 1, 70×108^½а. Друк. філ. аркушів 7,5+1 вкл. Умовн. друк. арк. 10,67. Обліково-видавн. арк. 10,87. Ціна 84 коп.

Видавництво «Наукова думка», Київ, вул. Рєпіна, 3.
Київська книжкова друкарня наукової книги Республіканського виробничого об'єднання «Поліграфкнига»
Держкомвидаву УРСР, Київ, Рєпіна, 4.